

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl soudcem Mgr. Janem Šmakalem ve věci

žalobce: **C. P. C.**
toho času v Zařízení pro zajištění cizinců Balková,
zastoupený advokátem Mgr. Markem Sedlákem,
sídlem Milady Horákové 1957/13, Brno,

proti
žalovanému: **Ministerstvo vnitra,**
sídlem Nad Štolou 936/3, Praha,

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného č. j. OAM-1732/BA-BA07-BA06-Z-2024 ze dne 3. 1. 2025,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

1. Žalobce byl dne 29. 12. 2024 zajištěn za účelem správního vyhoštění. Dne 31. 12. 2024 podal v zařízení pro zajištění cizinců žádost o udělení mezinárodní ochrany.

I. Řízení před žalovaným

2. Naříkaným rozhodnutím jej žalovaný zajistil podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, protože dospěl k závěru, že je nebezpečí, že by žalobce mohl mařit nebo ztěžovat výkon rozhodnutí o správním vyhoštění. Žalobce měl na základě správního vyhoštění vycestovat do 11. 4. 2024, což bezdůvodně neučinil. Nadto je veden v evidenci nežádoucích osob. Žalobce není nikde hlášen k pobytu, zdržuje se v blízkosti Sapy v Praze, kde nelegálně pracuje. Nemá žádné finanční prostředky, které si ani není schopen legální cestou obstarat. Nelze tedy očekávat, že by byl dostupný pro účely pobytových kontrol nebo že by plnil povinnost hlásit se na policii. Povinnost setrvat v pobytovém zařízení otevřeného typu by neuposlechl, což lze dovodit z jeho předchozího protiprávního jednání.
3. Podle žalovaného tedy žalobce podal žádost o mezinárodní ochranu až v reakci na zajištění ze strany policie a hrozbu nuceného návratu do vlasti, jinak by pro to neměl důvod. Možnost uložení zvláštních opatření podle § 47 zákona o azylu žalovaný vyloučil právě pro předpokládatelný nedostatek spolupráce žalobce se státními orgány. Dobu zajištění žalovaný stanovil na 110 dnů s tím, že po této době lze předpokládat nabytí právní moci rozhodnutí o mezinárodní ochraně.

II. Řízení před soudem

4. Proti rozhodnutí žalovaného o zajištění žalobce brojil žalobou. V žalobě namítl, že žádost nepodal pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění. Žádost sice podal až poté, co byl zadržen policií, ale pouze z toho důvodu, že dříve o možnosti požádat o mezinárodní ochranu, nevěděl. Měl tak za to, že v jeho případě nebyl naplněn důvod pro zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu.
5. Žalovaný považoval žalobu za nedůvodnou, přičemž odkázal na napadené rozhodnutí.

III. Procesní úvahy soudu

Rozsah přezkumu

6. Podle závěrů rozsudku Soudního dvora EU ve věcech C-704/20 a C-39/21 *Staatssecretaris van Justitie en Veiligheid* ze dne 8. 11. 2022 se krajský soud nemůže omezit na přezkum zákonnosti rozhodnutí o zajištění v mezích žalobních bodů. Musí přihlížet i k vadám a nezákonnostem rozhodnutí, které zjistí sám, bez ohledu na námítky uplatněné žalobcem.
7. To však neznamená, že by se v řízení uplatňovala vyšetřovací zásada. Tímto směrem totiž Soudní dvůr EU své závěry neformuloval: podle něj musí být krajský soud *schopen zjistit* si jakoukoliv jinou skutečnost relevantní pro rozhodnutí *v případě, že to považuje za nutné* („must be able to consider ... should it so deem necessary“, „muss in der Lage sein ... falls sie dies für erforderlich hält“; odst. 87 rozsudku). Krajský soud musí přihlédnout *ke všem okolnostem, zejména skutkovým, které mu byly předloženy, jak jsou doplněny nebo objasněny* v rámci procesních opatření, která považuje za nezbytné přijmout na základě svého vnitrostátního práva, a *na základě těchto okolností* případně uplatnit nesplnění podmínky zákonnosti plynoucí z unijního práva, i když toto nesplnění nebylo uplatněno dotyčnou osobou“ („must take into consideration all the elements ... brought to its knowledge, as supplemented or clarified in the context of procedural measures ... and, on the basis of these elements“, „sämtliche ihr zur Kenntnis gebrachten ... Umstände berücksichtigen, wie sie im Rahmen von Prozessmaßnahmen ergänzt oder aufgeklärt werden, ... und anhand dieser Umstände“; odst. 88 rozsudku).
8. Těmto závěrům Soudního dvora je třeba rozumět v tom smyslu, že krajský soud není vázán žalobními body (výjimka z § 75 odst. 2 s. ř. s.) a nad jejich rámec zohlední skutkové

a právní otázky, které v řízení *vyšly najevo*. To jsou otázky, které vyplynuly z obsahu spisu, popřípadě z průběhu řízení, byť třeba na základě aktivity soudu. Oproti tomu soud není oprávněn bez omezení vyhledávat a ověřovat každý možný důvod nezákonnosti a verifikovat každou jednotlivou rozhodnou otázku. Přezkumná povaha řízení a zásadní uplatnění projednací zásady vyplývající z použitelného vnitrostátního práva stále (ještě) odpovídají požadavkům Soudního dvora.

9. Krajský soud v Plzni tedy souhlasí se závěry Krajského soudu v Brně vyjádřenými v rozsudku č. j. 34 Az 36/2022-32 ze dne 21. 11. 2022, č. 4439/2023 Sb. NSS *po jejich doplnění o podstatné hledisko*: správní soud je oprávněn, resp. povinen identifikovat případné další nezákonnosti zajištění cizince, *pokud v řízení vyjdou najevo*.

IV. Posouzení věci

10. Žaloba není důvodná. Ve věci byly důvody se domnívat, že žalobce podal svou žádost pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění a že mírnější opatření nebudou účinná. V řízení nevyšly najevo žádné okolnosti, které by měly vliv na zákonnost (rozhodnutí o) zajištění žalobce. Nejdelší přípustná doba zajištění je podle Nejvyššího správního soudu 110 dnů, což odpovídá době zajištění žalobce (srov. judikaturu cit. v rozsudku NSS č. j. 9 Azs 38/2024-50 ze dne 14. 3. 2024, odst. 23–24).
11. Žalovaný zajistil žalobce podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona azylu. Podle tohoto ustanovení může Ministerstvo vnitra v případě nutnosti rozhodnout o zajištění žadatele o udělení mezinárodní ochrany v zařízení pro zajištění cizinců, nelze-li účinně uplatnit zvláštní opatření, jestliže byla žádost o udělení mezinárodní ochrany podána v zařízení pro zajištění cizinců a existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, nebo je pozdržet, ačkoliv mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve.

Podání žádosti o mezinárodní ochranu

12. První podmínkou zajištění žalobce bylo podání žádosti o mezinárodní ochranu. Její podání nebylo ve věci sporné, účastníci se na jejím podání shodli.

Podání žádosti pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění

13. Druhou podmínkou je existence oprávněných důvodů se domnívat, že žádost o udělení mezinárodní ochrany byla podána pouze s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění.
14. Pro naplnění důvodu zajištění podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu postačí zjištění, že existují oprávněné důvody se domnívat, že žádost o mezinárodní ochranu byla podána *pouze* s cílem vyhnout se hrozícímu vyhoštění, vydání nebo předání, nebo je pozdržet (k významu slova „pouze“ srov. rozsudek KS v Plzni č. j. 17 A 121/2019-74 ze dne 24. 7. 2019): skutečnost, že žadatel uvádí skutečnosti, které mohou být při meritorním posouzení shledány azylově relevantními, zajištění nevylučuje. Vážně míněná žádost o mezinárodní ochranu podaná v zajištění zůstává „pouze“ účelovou, jestliže z okolností případu (např. dosavadní jednání cizince, délka pobytu na území, osobní poměry apod.) plyne motivace žadatele vyhnout se správnímu vyhoštění (srov. rozsudky NSS č. j. 10 Azs 284/2016-35 ze dne 15. 2. 2017 a č. j. 4 Azs 9/2017-31 ze dne 28. 2. 2017). S přihlédnutím ke znění čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/33/EU je tedy nezbytné, aby žádost o mezinárodní ochranu měla účel mařit vyhoštění a představovala tak zneužití práva, nikoliv jeho využití (ke zneužití práva jako podmínce zajištění srov. rozsudek NSS č. j. 1 Azs 349/2016-48 ze dne 28. 6. 2017 nebo stanovisko

generálního advokáta Soudního dvora Evropské unie ve věci C-534/11 Arslan).

15. Dobrověrné podání žádosti o mezinárodní ochranu po zajištění sleduje dva propojené účely: žadatel se brání nucenému opuštění státu jako průvodní jev toho, že zde především hledá mezinárodní ochranu. O zneužití práva je možné uvažovat v situaci opačné, tedy pokud by žadatel usiloval o mezinárodní ochranu pouze za účelem mařit vyhoštění (a nestál o mezinárodní ochranu, případně věděl, že její podmínky nesplňuje), nebo pokud by účel mařit představoval hlavní účel žádosti (žadatel chce vyhoštění zdržet a zároveň spoléhá se na to, že mu mezinárodní ochrana může být i poskytnuta). Skutečnost, že žadatel mohl požádat o udělení mezinárodní ochrany dříve, je v takových případech jedním z možných znaků účelovosti, bez dalšího ji však neprokazuje [srov. opět čl. 8 odst. 3 písm. d) směrnice Rady 2013/33/EU].
16. V poměrech souzené věci to znamená, že si žalovaný měl učinit konkrétními skutečnostmi podložený závěr, zda existují oprávněné důvody se domnívat, že žalobce svou žádost podal toliko s účelem mařit vyhoštění.
17. To žalovaný dovodil na základě toho, že se žalobce nacházel na území neoprávněně. Žalobci bylo dne 11. 3. 2024 uloženo správní vyhoštění na dobu 1 roku. Žalobce ale ve stanovené lhůtě ze země nevycestoval. To odůvodnil tím, že neměl peníze a o možnosti požádat o dobrovolný návrat nevěděl. Svůj následný neoprávněný pobyt od 12. 4. 2024 na území neřešil. Nadto je žalobce veden v evidenci nežádoucích osob. Z jeho dalších tvrzení, zejména pak z podání vysvětlení dne 29. 12. 2024 vyplynulo, že žalobce k České republice nemá žádný vztah a *v zemi původu mu nic nehrozí. Zároveň prohlásil, že do země původu chce dobrovolně vycestovat, ale brání mu v tom nedostatek financí.*
18. Žalobce tedy žádost o mezinárodní ochranu podal až po zajištění, přičemž z průběhu správního řízení nevyplývalo ničeho, proč by tak nemohl učinit dříve. Žalobce původně neměl v úmyslu hledat v České republice mezinárodní ochranu a učinil tak až poté, co byl zajištěn za účelem hrozícího vyhoštění. Při podání vysvětlení dne 29. 12. 2024 (ale i dříve v řízení o vyhoštění) výslovně popřel existenci okolností, které by bylo možné považovat za důvody pro udělení mezinárodní ochrany.
19. Tato zjištění poskytují dostatečnou a konkrétní oporu pro oprávněnou domněnku žalovaného, že hlavním a nejspíš i jediným účelem žádosti žalobce bylo vyhnout se aktuálně hrozícímu nucenému výkonu vyhoštění, nebo je alespoň ztížit. Jde ostatně o typické důvody odůvodňující rozhodnutí podle § 46a odst. 1 písm. e) zákona o azylu. Soud tedy žalobci nepřisvědčil.
20. Zároveň soud neshledat žádné důvody, pro které by bylo možné se domnívat, že by bylo možné v případě žalobce uplatnit mírnější, zvláštní opatření namísto zajištění. Sám žalobce ostatně nic takového ani netvrdil.

V. Závěr

21. Z uvedených důvodů není rozhodnutí žalovaného nezákonné a netrpí ani vadami řízení. Soud proto žalobu zamítl dle § 78 odst. 7 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch a úspěšnému žalovanému nevznikly náklady nad rámec běžné úřední činnosti. Žádný z účastníků tak nemá právo na náhradu nákladů řízení (§ 60 odst. 1 věta první s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost u Nejvyššího správního soudu do dvou týdnů od jeho doručení. Lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 23. ledna 2025

Mgr. Jan Šmakal v.r.
soudce